

Sygn. akt VIII Gz 147/17

POSTANOWIENIE

Dnia 11 października 2017 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VIII Wydział Gospodarczy

w następującym składzie:

Przewodniczący SSO Marek Tauer

Sędziowie: SO Wiesław Łukaszewski

SR del. Sylwia Roszak (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 11 października 2017 r. w Bydgoszczy

drugi na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku (...) **Oddziału w B.**

z udziałem **T. S.**

o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej

na skutek zażalenia uczestniczki na postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 9 sierpnia 2017 r., sygn. akt XV Gzd 39/17

postanawia:

1. odrzucić zażalenie uczestniczki na punkt 1 postanowienia ;
2. uchylić zaskarżone postanowienie w punkcie 2 pozostawiając Sądowi Rejonowemu w Bydgoszczy rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego w orzeczeniu kończącym postępowanie.

Wiesław Łukaszewski Marek Tauer Sylwia Roszak

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 9 sierpnia 2017 roku Sąd Rejonowym w Bydgoszczy oddalił wniosek uczestniczki o przywrócenie terminy do złożenia apelacji oraz odrzucił apelację.

W uzasadnieniu wskazał, iż zgodnie z art. 518 kpc w zw. z art. 376 § 1 Prawa upadłościowego in fine od postanowienia wydanego w przedmiocie orzeczenia zakazu prowadzenia działalności gospodarczej przysługuje apelacja. Postanowienie to ma charakter orzeczenia co do istoty sprawy.

Zgodnie z art. 369 § 1 i 2 kpc, znajdującym odpowiednie zastosowanie w niniejszej sprawie poprzez art. 13 § 2 kpc w zw. z art. 376 § 1 Prawa upadłościowego in fine, apelację wnosi się do sądu, który wydał zaskarżony wyrok (postanowienie), w terminie dwutygodniowym od doręczenia stronie skarżącej wyroku (postanowienia) z uzasadnieniem. Jeżeli strona nie zgłosiła wniosku o doręczenie wyroku (postanowienia) z uzasadnieniem w terminie tygodniowym od dnia ogłoszenia sentencji, termin do wniesienia apelacji biegnie od dnia, w którym upłynął termin do zgłoszenia takiego wniosku.

W rozpatrywanej sprawie, uczestniczka zawiadomiona została prawidłowo o terminie rozprawy, na której zapadło przedmiotowe postanowienie równoległe na dwa adresy, tj. adres prowadzenia działalności gospodarczej spółki, w której prezesem zarządu jest uczestniczka przy ul. (...) w B. oraz na jedyny na dzień dokonywania doręczeń adres ewidencjonowany w systemie (...), jako adres zameldowania uczestniczki i wskazany we wniosku wszczynającym postępowanie adres przy ul. (...) w B.. Doręczeń dokonano w sposób zastępczy, poprzez podwójne awizowanie. Przesyłki nie zostały przez uczestniczkę podjęte, co jednak nie niweczy skuteczności ich doręczenia, a co za tym idzie również prawidłowości wezwania uczestniczki na termin rozprawy przeprowadzanej w dniu 12.06.2017r. W tym samym dniu po przeprowadzeniu rozprawy Sąd ogłosił postanowienie kończące postępowanie, podał zasadnicze powody rozstrzygnięcia oraz udzielił pouczenia o sposobie i terminie zaskarżenia postanowienia. Od tego momentu rozpoczął dla uczestniczki bieg terminu wniesienia o uzasadnienie orzeczenia, względnie wniesienia apelacji. Uczestniczka nie podała usprawiedliwienia swojej nieobecności na rozprawie. Z treści adnotacji poczty na przesyłkach skierowanych do uczestniczki nie wynikało, aby jej adresy do doręczeń nie były aktualne.

Uczestniczka nie składała w sprawie wniosku o doręczenie jej odpisu postanowienia z dnia 12 czerwca 2017r. wraz z uzasadnieniem, co mogła uczynić w terminie tygodniowym, a zatem dwutygodniowy termin zakreślony ustawą celem złożenia apelacji upłynął dla niej z dniem 03.07.2017r. (art. 369 § 2 kpc). Apelacja nadana została przez uczestniczkę przesyłką poleconą w dniu 31.07.2017r., a zatem ze znacznym przekroczeniem powyższego terminu.

Sąd Rejonowy wskazał, iż zgodnie z art. 370 kpc, znajdującym odpowiednie zastosowanie w niniejszej sprawie poprzez art. 13 § 2 kpc w zw. z art. 376 § 1 Prawa upadłościowego in fine, Sąd odrzucił na posiedzeniu niejawnym apelację wniesioną po upływie przepisanego terminu (...).

Sąd Rejonowy na podstawie art. 370 kpc w zw. z art. art. 13 § 2 kpc w zw. z art. 376 § 1 Prawa upadłościowego in fine odrzucił apelację uczestniczki.

Na powyższe orzeczenie zażalenie złożyła uczestniczka zaskarżając je w całości i wnosząc o :

1. uchylenie zaskarżonego postanowienia o odrzuceniu apelacji;
2. przeprowadzenie kontroli postanowienia o oddaleniu wniosku o przywrócenie terminu do złożenia apelacji w trybie art. 380 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c i art. 376 § 1 Prawa upadłościowego oraz zmianę tego postanowienia poprzez przywrócenie uczestnikowi terminu do złożenia apelacji zgodnie z jego wnioskiem z dnia 31 lipca 2017 roku,
3. zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestnika zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Zaskarżonemu orzeczeniu uczestniczka zarzuciła błąd w ustaleniach faktycznych polegający na :

1. ustaleniu, że przesyłka nadana na adres ul. (...), (...)-(...) B. była prawidłowo doręczona (zastępczo), tj. poprzez podwójne awizo pocztowe,
2. a tym samym, że uczestniczka miała wiedzę o możliwości jej odbioru na poczcie i o samej rozprawie w dniu 12.06.2017 r., na której nie stawiała się bez usprawiedliwienia,
3. a w konsekwencji, że termin na wniesienie apelacji upłynął z dniem 03.07.2017 r., w tym wobec niezłożenia przez uczestniczki wniosku o uzasadnienia postanowienia o zakazie prowadzenia działalności gospodarczej.

Uczestniczka wskazała, iż informację o wydanym przez Sąd I instancji orzeczeniu powzięła dopiero w dniu 24 lipca 2017 r. i z zachowaniem terminu 7 dni, licząc od tej daty, złożyła od tego orzeczenia apelację wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu do jej złożenia.

Uczestniczka podała, że adres na ul. (...) w B. nie jest już od dawna miejscem jej zamieszkania, a pod adresem ul. (...) w B. Poczta Polska nie podjęła żadnej próby doręczenia wezwania na rozprawę w dniu 12 czerwca 2017 r.; w tym nie złożyła żadnych awiz pocztowych. Dalej T. S. wskazała, z jakich przyczyn nie można uznać za skuteczne doręczenia

na ul. (...) w B.. Ponadto nie zgodziła się z tezą zawartą w treści uzasadnienia zaskarżonego postanowienia, że nie podała uzasadnienia swojej nieobecności na rozprawie w dniu 11 czerwca 2017 r. W złożonym wniosku o przywrócenie terminu uczestniczka wskazała wyraźnie, że nie otrzymała w czerwcu i lipcu 2017 r. na żaden ze swoich adresów dla doręczeń, w tym na adres prowadzonej działalności gospodarczej, jakichkolwiek innych awiz pocztowych, niż te, które zostały przez nią osobiście odebrane na poczcie. Nie mogła zatem wiedzieć o wyznaczonym przez Sąd I instancji terminie rozprawy i stawić się na nią.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie w zakresie punktu 2 uznać należało za zasadne.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że na postanowienie oddalające wniosek o przywrócenie terminu nie przysługuje zażalenie, dlatego zażalenie w tej części podlegało odrzuceniu (art. 397§2 k.p.c. w zw. z art. 373 k.p.c.) – jako niedopuszczalne. Tym niemniej zaznaczenia wymaga, że Sąd Okręgowy rozpoznając zażalenie na postanowienie Sądu I instancji na wniosek strony, rozpoznaje również te postanowienia sądu pierwszej instancji, które nie podlegały zaskarżeniu w drodze zażalenia, a miały wpływ na rozstrzygnięcie sprawy (art. 380 k.p.c.). Do takich postanowień w niniejszej sprawie należy postanowienie oddalające wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji.

Z treści złożonego zażalenia wynikało, że skarżąca kwestionowała odrzucenie apelacji, a także kwestionowała prawidłowość postanowienia Sądu Rejonowego o oddaleniu wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji. Zgłosiła przy tym wniosek o przeprowadzenie kontroli postanowienia o oddaleniu wniosku o przywrócenie terminu do złożenia apelacji w trybie art. 380 k.p.c. Z tego względu postanowienie Sądu I instancji podlegało badaniu przez Sąd odwoławczy na podstawie art. 380 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., albowiem skutkiem oddalenia wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji stało się odrzucenie apelacji od postanowienia Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 9 sierpnia 2017 roku.

Przede wszystkim należy zaznaczyć, iż Sąd Rejonowy nie uzasadnił przyczyn, które legły u podstawy oddalenia wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji, ograniczając się jedynie do stwierdzenia, iż w pozostałym zakresie postanowienie jako niezaskarżalne nie wymagało uzasadnienia. Brak uzasadnienia orzeczenie w tym zakresie narusza art. 328 k.p.c., albowiem uniemożliwia Sądowi Odwoławczemu kontrolę instancyjną postanowienia sądu pierwszej instancji w przedmiocie oddalenia wniosku o przywrócenie terminu, które to orzeczenie faktycznie nie podlega zaskarżeniu w drodze zażalenia, ale miało wpływ na wydanie postanowienia w przedmiocie odrzucenia apelacji.

Należy podkreślić, iż w orzecznictwie sądowym nie budzi wątpliwości, iż postanowienie Sądu oddalające wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji może być skutecznie zwalczane w zażaleniu na postanowienie o odrzuceniu apelacji.

W ocenie Sądu Okręgowego, zarzuty zażalenia odnoszące się do postanowienia o oddaleniu wniosku o przywrócenie terminu należało uznać za zasadne. W świetle zasad wynikających z art. 168 § 1 k.p.c. niezawinione przez stronę niedokonanie czynności procesowej w terminie, uzasadnia przywrócenie terminu do dokonania tej czynności, zaś ocena zawinienia lub jego braku musi uwzględniać obiektywny miernik staranności, jakiej można wymagać od strony dbającej należyście o swoje interesy prawne. Wymaga podkreślenia, że w każdym przypadku sąd musi mieć na uwadze nie tylko formalizm procesowy regulowany procedurą cywilną, ale też całokształt okoliczności dotyczących rozpoznawanego przypadku. Poza tym w piśmie zawierającym wniosek o przywrócenie terminu należy uprawdopodobnić, nie udowodnić okoliczności uzasadniające wniosek. Należało zatem rozważyć argumenty skarżącej dotyczące prawidłowego doręczenia jej przesyłki zawiadamiającej o terminie rozprawy w dniu 12 czerwca 2017 roku, po przeprowadzeniu, której zostało wydane postanowienie w przedmiocie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej.

W myśl art. 139 § 1 k.p.c. w razie niemożności doręczenia w sposób przewidziany w artykułach poprzedzających, pismo przesłane za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo

pocztowe należy złożyć w placówce pocztowej tego operatora, a doręczane w inny sposób - w urzędzie właściwej gminy, umieszczając zawiadomienie o tym w drzwiach mieszkania adresata lub w oddawczej skrzynce pocztowej ze wskazaniem gdzie i kiedy pismo pozostawiono, oraz z pouczeniem, że należy je odebrać w terminie siedmiu dni od dnia umieszczenia zawiadomienia. W przypadku bezskutecznego upływu tego terminu, czynność zawiadomienia należy powtórzyć. Zgodnie zaś z § 3 powyższego artykułu pisma dla osób prawnych, organizacji, osób fizycznych podlegających wpisowi do rejestru albo ewidencji na podstawie odrębnych przepisów - w razie niemożności doręczenia w sposób przewidziany w artykułach poprzedzających z uwagi na nieujawnienie w rejestrze albo w ewidencji zmiany adresu, a w przypadku osób fizycznych miejsca zamieszkania i adresu - pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia, chyba że nowe miejsce zamieszkania i adres są sądowi znane.

Przepisy o doręczeniach mają charakter obligatoryjny i wyłączają swobodę w tym zakresie. Nie można więc uznać doręczenia za skutecznie dokonane, jeżeli nie nastąpiło według reguł przewidzianych w art. 131 i następnych kodeksu postępowania cywilnego. Podstawowym warunkiem skuteczności doręczenia przez „awizo” (art. 139 § 1 k.p.c.) jest rzeczywiste zamieszkiwanie adresata pod wskazanym adresem (art. 126 § 2 k.p.c.). Pierwsze doręczenie w sprawie, na inny adres niż adres zamieszkiwania strony jest skuteczne tylko wówczas, jeżeli adresat osobiście odbierze przesyłkę.

Sąd I instancji nieprawidłowo przyjął, iż zawiadomienie o rozprawie w dniu 12 stycznia 2017 roku zostało skutecznie doręczone uczestniczce przez doręczenie zastępcze. Jak wskazano już powyżej doręczenie zastępcze przewidziane w art. 139 § 1 k.p.c. jest możliwe jedynie w sytuacji doręczenia na rzeczywisty adres zamieszkania strony postępowania. To, że adres taki figuruje w systemie (...) nie oznacza, iż jest to aktualny adres zamieszkania uczestniczki. Przede wszystkim jednak, w przedmiotowej sprawie, jak wynika z zaświadczenia z systemu (...), adres przy ulicy (...) w B. jest adresem nieaktualnym, gdyż uczestniczka była zameldowana w nim na pobyt czasowy jedynie do dnia 15 marca 2015 roku. Nie ma przy tym żadnego znaczenia, iż taki adres wskazał w swoim wniosku o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej wierzyciel, skoro bez wątpienia był to nieprawidłowy adres.

Zupełnie nieskuteczne było także zawiadomienie o rozprawie wysłane na adres w B. przy ulicy (...), gdzie siedzibę ma (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, w której prezesem zarządu jest uczestniczka. Jak już wskazano powyżej art. 139 § 1 k.p.c. znajduje zastosowanie w przypadku doręczenie przesyłki w trybie doręczenia zastępczego przez dwukrotne awizo, jeżeli jest to doręczenie na adres zamieszkania strony. Nie ulega wątpliwości, iż wskazany adres nie był adresem zamieszkania uczestniczki. Nadto nie może mieć tu zastosowanie art. 139 § 3 k.p.c. zacytowany wcześniej. Uczestniczka nie prowadziła działalności gospodarczej podlegającej wpisowi do ewidencji. Wskazany powyżej adres nie był jej adresem zamieszkania czy prowadzenia działalności gospodarczej wpisanej do rejestru, a jedynie adresem siedziby spółki.

W ocenie Sądu Okręgowego, wobec opisanych wyżej okolicznościach należało uznać, że doszło do naruszenie przez Sąd I instancji art. 139 § 1 i 3 k.p.c. Warto też dodać, że z uzasadnienia Sądu pierwszej instancji wynika, iż Sąd ten w ogóle nie ustalał, gdzie faktycznie uczestniczka zamieszkiwała w dacie wezwania na rozprawę.

Z powyższych okoliczności jednoznacznie wynika, iż uczestniczka nie była prawidłowo zawiadomiona o terminie rozprawy w dniu 12 czerwca 2017 roku. Zatem nie ze swojej winy uchybiła terminowi złożenia apelacji od orzeczenia wydanego w dniu 12 czerwca 2017 roku, który to termin biegł od daty wydania wskazanego orzeczenia. W myśl zaś art. 168 § 1 k.p.c. jeżeli strona nie dokonała w terminie czynności procesowej bez swojej winy, sąd na jej wniosek postanowi przywrócenie terminu. Wobec powyższego należało przyjąć, iż uczestniczka uprawdopodobniła, iż bez swej winy nie złożyła w terminie apelacji od postanowienia z dnia 12 czerwca 2017 roku.

Zdaniem Sądu, z okoliczności niniejszej sprawy, już na podstawie dowodów zgromadzonych w aktach sprawy, wynika, iż uczestniczka złożyła wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji w ustawowym terminie. W myśl bowiem art. 169 § 1 k.p.c. pismo z wnioskiem o przywrócenie terminu wnosi się do sądu, w którym czynność miała być dokonana, w ciągu tygodnia od czasu ustania przyczyny uchybienia terminu. Jak wynika z akt sprawy, uczestniczka w dniu 24 lipca 2017 roku złożyła wniosek o wydanie odpisu postanowienia (k. 52 akt). Poza tym podane we wniosku okoliczności, iż o wydanym orzeczeniu dowiedziała się w momencie, gdy udała się do sekretariatu sądu, po otrzymaniu

wezwania do uiszczenia kwoty 500 zł na rzecz Skarbu Państwa, również uprawdopodobniają okoliczność, iż w dniu 24 lipca 2017 roku dowiedziała się o wydanym orzeczeniu. Zatem, złożenie wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji w dniu 31 lipca 2017 roku odbyło się w terminie określonym w art. 169 § 1 k.p.c.

Reasumując, w ocenie Sądu Okręgowego, w niniejszej sprawie, istnieją podstawy do przywrócenia terminu do wniesienia apelacji. Jak wskazano powyżej wystarczy uprawdopodobnić okoliczności uzasadniające wniosek, co też uczestniczka uczyniła.

Sąd pierwszej instancji natomiast w żaden sposób nie odniósł się do wniosku uczestniczki, nie uzasadnił przyczyn oddalenia wniosku o przywrócenie terminu, ani także nie odniósł się do nieprawidłowego doręczenia zawiadomienia o rozprawie. Nie rozpoznał także wniosków uczestniczki o przeprowadzenie dowodu z jej zeznań i zwrócenia się do Urzędu Miasta (Biura Meldunkowego) celem wykazania okoliczności uzasadniające wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy rozważył zmianę postanowienia o przywróceniu terminu do złożenia apelacji na podstawie art. 359 § 1 k.p.c., biorąc pod uwagę powyższe uwagi Sądu Okręgowego. Rozważył nadto, czy w okolicznościach niniejszej sprawy, konieczne jest dodatkowe przeprowadzenie dowodów zawnioskowanych we wniosku uczestniczki o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji, na okoliczności braku winy w uchybieniu terminowi i zachowania terminu z art. 169 § 1 k.p.c.

W świetle przytoczonych okoliczności Sąd Okręgowy w pkt. 1 odrzucił zażalenie na postanowienie oddalające wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji na podstawie art. 373 k.p.c. w zw. z art. 370 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. jako niedopuszczalne, a na podstawie art. 397 §1 i 2 k.p.c. w związku 386 § 4 k.p.c. i w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. oraz art. 376 § 1 Prawa upadłościowego uchylił zaskarżone postanowienie w punkcie 2 i przekazał sprawę do dalszego prowadzenia Sądowi Rejonowemu w Bydgoszczy Orzeczenie o kosztach postępowania zażaleniowego znajduje uzasadnienie w treści art. 108 § 2 k.p.c.

Wiesław Łukaszewski Marek Tauer Sylwia Roszak

VIII Gz 147/17

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

(...)(...)